

پرده ای از مناسبات

بهائیت و عثمانی

نامه ای که به سرقت رفت

علیرضا جواد زاده

بسم الله الرحمن الرحیم

پرده‌ای از مناسبات بهائیت و عثمانی، نامه‌ای که به سرقت رفت

نویسنده:

علی‌رضا جوادزاده

ناشر چاپی:

سایت بهائی پژوهی

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

پرده‌ای از مناسبات بهائیت و عثمانی، نامه‌ای که به سرقت رفت

مشخصات کتاب

عنوان: پرده‌ای از مناسبات بهاییت و عثمانی؛ نامه‌ای که به سرقت رفت

عنوان مجموعه: بهاییت آن‌گونه که هست

پدیدآورنده: علی‌رضا جوادزاده

تعداد صفحه: ۸۲-۷۲

شماره جلد:

زبان: فارسی

موضوع:

پرده‌ای از مناسبات بهائیت و عثمانی، نامه‌ای که به سرقت رفت

می‌دانیم که در پی ترور نافرجام ناصرالدین شاه توسط بابیان، حسینعلی بهاء (به اتهام شرکت در توطئهِ ترور شاه) دستگیر و ۴ ماه به زندان افتاد و پیش‌بینی می‌شد که اعدام شود ولی با فشار سفیر روسیه از زندان آزاد و به عراق (که قلمرو عثمانی محسوب می‌شد) تبعید گشت و کوتاه مدتی نگذشت که عراق، قرارگاه بابیان و عرصهِ جولان آنان (بر ضدّ شیعیان) شد. [۱]، تا آنجا که دست به ترور بعضی از فقهای تشیع نظیر آیت الله ملا آقا دربندی معروف گشودند و وی را زخمهای گران زدند. حکومت عثمانی نیز (که بدش نمی‌آمد از آن گروه به عنوان سنگی در ترازوی روابط «تحکم‌آمیز» خویش با ایران بهره جوید) در کنترل و تنبیه بابیان تعلل می‌کرد و حتی به طور آشکار و نهان، به آنها میدان می‌داد. این امر، اعتراض دولت ایران را برانگیخته [۲] و با فشار شدید حکومت ایران، دولت عثمانی بالاخره ناگزیر شد بهاء را همراه خانواده و یارانش از بغداد به اسلامبول و سپس ادرنه تبعید کند و نهایتاً به علت تشدید نزاعهای سخت درون گروهی بین بهاء و برادرش (صبح ازل) و نیز ارتباطات بهاء با سفارتخانه‌های غربی، او را به عکا (در فلسطین) منتقل ساخته و شدیداً تحت نظر قرار دهد. قرائن تاریخی، از وجود روابط حسنه میان برخی از رجال عثمانی با بهاء و پسر و جانشین او: عبدالبهاء، حکایت دارد. چنانکه عباس افندی به خواهش علی شوکت پاشا، تفسیری بر حدیث عرفانی مشهور «کنت کنزاً مخفیاً» نگاشت [۳] و نیز در سفر ۱۹۱۱ به غرب، یوسف ضیاء پاشا، سفیر کبیر عثمانی در امریکا، استقبال گرمی از وی به عمل آورد و به افتخارش مجلس شامی برپا کرد. [۴] در همین زمینه، لوح مشهور عباس افندی در تأیید دولت عثمانی قابل ذکر است که طی آن، «تأییدات غیبی و توفیقات صمدانی و فیوضات رحمانی» را «در مورد دولت بلند پایه عثمانی و خلافت محمدی» آرزو می‌کند و می‌خواهد که «قدرتش بر بسیط زمین مستقر شود و بر کیان عظمت پایدار گردد...». [۵]. عبدالحسین آیتی (مبلغ پیشین بهائی) که سخت مورد عنایت عباس افندی قرار داشت، مدعی است که در اثنای جنگ جهانی اول، از سوی عباس افندی مأمور رساندن لوحی ترکی در شام به دست جمال پاشا (فرمانده ارتش عثمانی) بوده که طی آن، پاشای عثمانی «برای حمله به ایران به عنوان وحدت اسلامی» تشویق شده است [۶]، و این نشان می‌دهد پیشوای بهائیت حتی ابایی نداشته که با دولت عثمانی بر ضد ایران همراهی نشان دهد. آیتی در شرح ماجرا تحت عنوان «قضیه جمال پاشا» می‌نویسد: «در آن اوقات که جمال پاشا در شام بود عباس افندی از جهات عدیده اضطراب داشت. اول اینکه راه ایران که مزرع حاصل خیز یا بانک و کمپانی زرخیز او است بسته شده بود. دوم آنکه می‌ترسید جمال پاشا و انور پاشا سر به سر او بگذارند و مدارك خیانت او را به دست آرند و بفهمند که او دخیل در امور سیاسی است. سوم آنکه اگر امریکا داخل جنگ شود، چنانکه شد، و اگر بعد از جنگ، صلح عمومی جاری نشود، چنانکه

نشد، چه عذری در غیب گویی خود پیش آورد. در این ضمنها به خاطرش رسید کاغذی به جمال پاشا بنویسد و نوشت. ابتدای آن، تاریخ قیام صلاح الدین ایوبی است؛ شرحی از خدمات او به اسلام و ضمناً وعده نصرت به جمال پاشا که تو هم موفق خواهی شد مانند صلاح الدین، و غلبه خواهی جست بر کفر (یعنی مسیحیت)، و در آخر لوح، این جمله را درج کرده [بود]: شرط موفقیت این است که با ایران متفق شوید و چون ایرانیان در مذهب خود مصرّ و متعصب‌اند بعد به هر قسم است ولو به حدت و شدت، ایشان را مطیع اوامر خود کرده (یعنی ایران را مقهور اراده خود کنید، اگرچه به اردوکشی باشد، با هم بر نصرت اسلام قیام نمایید). این لوح در صفحه [ای] عربی و ترکی و فارسی به هم آمیخته، به خط کاتب و امضای خودش نوشته شده بود و مرا دعوت کرد که باید در شام به جمال پاشا برسانی و اگر ممکن نشد که به او برسانی باید فوری آن را به آب بشویی که به دست دیگری نیفتد و حتی چند دفعه گفت این لوح نباید به دست ایرانیان بیفتد ولی در این حکمتی است، که اگر جمال پاشا ببیند خوب است، و هی مکرر می‌کرد که در این حکمتی است، در این سرّی است که برای امر [بهائیت] مفید است. من در مقام اعتذار از این سفارش عجیب، گفتم: من شخص ایرانی، لباس ایرانی، که ترکی هم خوب نمی‌دانم، راهم نمی‌دهند که به جمال پاشا برسم. تغیر کرد و گفت تأیید جمال مبارک به شما می‌رسد!». به گزارش آیتی: عباس افندی سپس فینه و مولویی برای وی تهیه کرده و او را در کسوت ترکان، روانه شام می‌سازد. اما معلوم نیست از معجزه عبدالبها و تأیید پدرش بود یا از صفات قلب و معجزه خود آیتی، که وی شب در ترن خط آهن خوابش می‌برد و جعبه [ای] که اسباب سفر و نوشتجات و منجمله آن لوح بود به سرقت می‌رود! آیتی می‌افزاید: «این قضیه را همه بهائیان می‌دانند که در آن سفر جعبه نوشتجات من در ترن به سرقت رفت و خبرش به حیفا رسید و فوری [عباس] افندی، میرزا حسین یزدی، از اقارب عیالش، را فرستاد به شام ببیند چه شده؟ و تامدتی نگران بود تا آنکه فهمید سرقت ساده [ای] بوده و مطلب، مستور مانده و خاطرش آسوده شد، و عجب است که پس از زوال اقتدار جمال پاشا، در چند لوح و خطابه، نام او را به زشتی برده است! [۷] .

پاورقی

[۱] برای دزدیها و آدمکشی‌های بابیان در آن سالها در عراق ر.ک، اعترافات خود بهاء و شوقی در: مائده آسمانی، ۷ / ۱۳۰؛ قرن بدیع، ۲ / ۱۷۱.

[۲] ر.ک، کلیشه نامه میرزا سعید خان وزیر خارجهِ ایران به کنسول ایران در بغداد، ۱۲ ذیحجه ۱۲۷۸، مندرج در کتاب حضرت بهاء الله، محمد علی فیضی، ص ۱۴۸.

[۳] آهنگ بدیع، سال ۲۹ (۱۳۵۳)، ش ۱ و ۲، مقالهِ عزیز الله سلیمانی، ص ۲۱.

[۴] بررسی مناسبات ایران و امریکا، سید علی موجانی، ص ۱۴۷.

[۵] مکاتیب، عباس افندی، ۲ / ۳۱۲.

[۶] کشف الحیل، ج ۷، ۱ / ۱۴۹.

[۷] همان، ج ۴، ۳ / ۱۰۹ ـ ۱۱۱. نیز ر.ک، همان، ج ۷، ۱ / ۱۴۹.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحیم
جاهِدُوا بِأَمْوالِکُمْ وَ أَنْفُسِکُمْ فی سَبیلِ اللَّهِ ذلِکُمْ خَیْرٌ لَکُمْ إِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید

بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز :

الف)چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب)تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهمراه

ج)تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و...

د)ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه)تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و)راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

ز)طراحی سیستم های حسابداری ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و...

ح)همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط)برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی)برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت : ۲۳۷۳ شناسه ملی : ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳- (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگـانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵(۰۳۱۱)

نکته قابـل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی ، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عـده ای خیر انـدیش اداره و تامین گردیـده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضـر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صـاحب اصلی ایـن خـانه (قـائمیه) امیـد داشـته و امیـدواریم حضـرت بقیه الله الاـعظم عجـل الله تعـالی فرجه الشـریف تـوفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشاالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳ ، شـماره کارت :۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳و شـماره حساب شبا : IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-۰۶۰۹-۵۳ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان – خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سـندش، از امام حسـین علیه السـلام -: هر کس عهـده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جـدا کرده است و از علوم مـا که به دسـتش رسـیده، به او سـهمی دهـد تا ارشاد و هـدایتش کنـد، خداونـد به او می‌فرمایـد: «ای بنـده بزرگوار شریـک کننـده برادرش! من در کَرَم کردن، از تو سـزاوارترم. فرشـتگان من! برای او در بهشت، به عـدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسـیر المنسوب إلی الإمام العسـکری علیه السـلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشـتن بینـوایی ضـعیف را دارد و تـو او را از دسـتش می‌رَهـانی، یـا مردی نـاصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضـعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بِدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زیـد: امام حسـین علیه السـلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخوانـد و او اجابت کنـد، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

قائمیه
مرکز تحقیقات رایانه‌ای
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های‌تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹